

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

XXXIII. Mutare quis consilium non potest in alterius detrimentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

(E) Excommunicatio à Jure uti & ab homine per mandatum generale lata trinam monitionem non requirit, sicut illa, quæ contra particularem ab homine pronuntiatur: *cap. sacro. 48. eir.* & ex hoc capite *Romualdus* ad electionem non erat vocandus. Præterea propter matrimonium contractum, de quo fama, usque dum non contractum probaret, irregularis, ideoque voce activâ & passiva privatus reputari debebat. *Arg. cap. is qui. de sent. excom.*

Quamquam alii hujus Capituli textum solum de irregularitate contracta ex hoc, quod quis in loco pænæ interdicti supposito celebraverit, quia specialiter odiosa est, intelligere velint.

(F) Nisi *Romualdus* frivole appellasset, Nuntius Apostolicus appellatio- ni, si eam factam esse scivisset, deferre debuisset, quantumvis eidem debite insinuata non fuisset *arg. cap. si duo- bus. 7. de appellat.*

REGULA XXXII.

Non licet Aëtori, quod reo licitum non existit.

Q Uæres Quis hujus Regulæ sen- sus?

R. Nihil in Judicio ad intentionem suam promovendam permissum est aëtori, quod non etiam reo ad exceptionem suam fundandam sit permis- sum. Ratio est: quia favorabiles rei, quam aëtoris sunt partes. *Reg. 125.*

ff. de Reg. Jur. Exemplum habes in cap. prudentiam 2. de mut. petit. ubi quia aëtor impetraverat literas derogationis contra reum cum clausulâ: appellatione remotâ, & ideo etiam reo coram eodem Judice delegato reconvenire conceditur appellatione remotâ.

REGULA XXXIII.

Mutare quis Consilium non potest in alterius detrimentum.

Q Uæres. Quis hujus Regulæ sen- sus?

R. Ille explicatus est in *Regula vi- gesima prima: Quod semel placuit, am- plus*

plius displicere non potest. Pro majori tamen dilucidatione exempla deterviant sequentia.

Primum. Publicato Scrutinio Electores ab electo recedere non possunt, quamvis electo ante consensum in electionem Jus plenum ad rem non sit quæsitum. *cap. publicato. 58. de elect.*

Secundum. Postquam Patrono Episcopo vel ordinario Clericum ad vacans præsentavit beneficium, consensum suum revocare nequit Patronus etenim si patronus sit Ecclesiasticus, id est, cui vi beneficii, aut dignitatis Ecclesiasticæ competit præsentatio, alterum præsentare non potest, eò quod officio suo jam functus sit; si Patronus sit laicus, ad quem nimitum ex titulo sæculari spectat præsentatio, variare quidem potest, etiam secundum præsentando, priorem tamen

præsentatum, si ab Ordinario vel indignus non rejiciatur, excludere nequit, sed est officium Ordinarii ex duobus vel pluribus à Patrono laico simul vel successivè præsentatis intra quadrimestre eligere digniorem. *cap. cum antem 24. de Jure Patron.*

Tertium. Quamvis postulatio, sive Ecclesiæ vel Collegii vacantis petitio, ut quis Canonico impedimento dispensabili laborans ad vacantem Prælaturam admittatur, nullum tribuat Jus postulato; postquam tamen postulatio superiori præsentata, postulantes ex hac Regula à postulatione recedere non possunt. Idem est de beneficiato, qui renuntiationem suam, ut consensum obtineat, superiori Ecclesiastico præsentavit, ab illa amplius recedere nequit, ne superiori illudere videatur.

C A S U S.

Ad utramque Regulam.

VAcante per mortem MAXIMILIANI HENRICI Archi - Episcopi & ELECTORIS Coloniensis Ecclesiâ Metropolitanâ Coloniensî, constituta Electionis die ad eandem viginti Canonici Metropolitanî convenerunt. *Primò* quæsitum est, an electioni locus esset, eò quod vivente Electore omnium votis in Coadjutorem cum futura successione Cardinalis de de Furstenberg sit electus? cui opponeretur quod præfata electio à Summo Pontifice confirmata non fuisset. (A)

2do. Quærebatur, quæ personæ forent eligibiles? & responsum est, Cardinalem non esse eligibilem, cum Cardinalis esset. (B) Et Episcopus Argentinensis, nec Brevi eligibilitatis provisorius. (C) Josephum autem BAVARUM per breve eligibilitatis capacem esse; cui objiciebatur, illud omninò obreptitium, partiale, & contra libertatem Nationis Germanicæ esse extræticatum; & quomodo Papa puerum nondum Capitularem, nullam scientiam & notitiam habentem, de quo non scite-

sciretur, an clericandi, vel in Clero permanendi animum haberet, ad tantum Archi-Episcopi onus capacem facere posset. (D) His præviis ad Scrutatorum processerunt Electionem, duosque Presbyteros & unum Comitum partis Furstenbergicæ elegerunt, qui postquam se scrutati essent, omnes de Capitulo singulatim audierunt, & publicato Scrutinio, quod tredecim postulassent, collatis votis Comes primus Scrutatorum communem fecit postulationem, inquit: *Ego postulo in Archi-Episcopum Colonensem Cardinalem.* Contra quam postulationem cum alii septem protestati essent, unus illorum dixit: *Ego nomine meo & mihi consentientium in Archi-Episcopum eligo Josephum Bavarum.* (E) Cardinalis postulationem acceptavit, contra quam opponebatur 1mo, quod à duabus Ca-

pituli partibus facta non esset. (F) 2do. Quod nequidem esset à majori parte, cum duo ex postulantibus, quod sub Gallicis signis militarent, irregulares existerent. (G) Et unus Presbyter à postulantibus ad eligentes transivisset. (H) Electioni opponebatur, quod non esset facta ab uno Scrutatorum, nec à majori parte Capituli. (I) Re ad Summum Pontificem delatâ, Nuntio Apostolico cum clausulâ: *appellatione remotâ*, est demandata commissio, (K) à quo iterum est advocata, & Papa Innocent. XI. non obstante Gallorum oppositione postulationem duxit rejiciendam, & supplens omnes defectus Josephi Bavari confirmavit electionem, (L) à qua sententia Cardinalis ad futurum Concilium appellavit. (M)

RESOLUTIO.

(A) Coadjutoria cum futura successione prohibita sunt, & à solo Summo Pontifice dari possunt. *Trid. sess. 25. de reform. cap. 7.* Ex quo patet, quod Cardinalis Coadjutoria sine Papæ confirmatione non subsisteret.

(B) Ex hoc quod Cardinalis esset, postulandus erat, quamvis minus solemniter. *cap. bona. 3. de postulat.*

(C) Quia Episcopus, cum solemniter postulari oportebat. *cap. fin. de postulat.*

(D) Omnia illa non præstabant impedimentum, cum Brevi eligibilitatis munus esset, & pro Superiore stabat

præsumptio, quod illud pensatis quibuscumque circumstantiis digno largitus esset.

(E) Dum Scrutatores electionem Bavari per commune Decretum promulgare nollent, promulgationem unus ex Electoribus facere poterat.

(F) Quia hic Electio cum postulatione concurrebat, ut postulatio electioni præferenda esset, postulatus duas tertias habere debebat. *cap. scriptum est. 40. de elect.*

(G) Clericus militans ex hoc ipso irregularis non est, sed solum si quempiam in pralio occiderit. *cap. petitio.*

24. de homicid. & dato, quod irregulares essent, juxta sententiam tamen probabilem voce activâ eo ipso privati non erant: cum multi *cap. is quis. 18. de Sent. & com. in 6. de speciali Casu*, quo quis ob violatum interdictum irregularis est, intelligendum esse contendunt.

(H) Antequam superiori præsentata postulatio, ab ea recedere possunt postulantes. *cap. bona. 4. de postulat.* non obstante *Regula 33tia*, nullum enim per postulationem jus acquiritur postulato.

(I) Sufficiebat, quod pro electo ultra tertiam essent partem. *cit. cap. scriptum.*

(K) Quando datur commissio cum clausula: *appellatione remota*, ad actoris petitionem, eadem reus in sui fa-

vorem uti quoque potest, per *Regulam 32dam.*

(L) Summus Pontifex nec postulationem, nec electionem admittere obligatur; non postulationem: tum quia non erat concorditer facta, tum quia quando aliquis ab aliis unanimiter postulatur, Pontifex ad admittendam postulationem eorum non tam ex Justitia, quam gratiâ movetur, *cap. bona. 3. de postulat.* nec electionem: quæ à majori Capituli parte celebrata non erat.

(M) Appellatio ad futurum Concilium est à Superiore ad inferiorem provocatio, ideoque nulla, in Bulla Cœnæ sub gravibus pœnis prohibita, & hæreticæ pravitati affinis esse dignoscitur,

REGULA XXXIV.

Generi per speciem derogatur.

Quæres primo. Quid nomine generis ac speciei intelligitur?

ꝛ. Nomina: species & genus paulo aliter Juristæ explicant, quam Dialectici: Genus juxta Juristarum sensum est omne id, quod plura sub se continet, ut bos, equus, vestis, triticum, quæ juxta Dialecticos species secundum Juristas est quodlibet individuum & singulare, & pluribus sub eodem ge-

nere comprehensis, ut vestis illa carulea, triticum in hoc granario existens, equus ille hungarus. Pro exemplo sit: In contractu commodati commodatarius commodanti eandem speciem, hoc est, illud individuum, quod commodans commodanti ad usum concessit, reddere debet. In Contractu mutui non eadem species, sed idem genus mutuanti à mutuatario est restituendum,